

15. 12. 2010

NŠ

Območna enota Ljubljana

Naša številka: ⁹⁰⁸ 1064/2010-DaP
Datum: 14.12.2010

Občina Loška Dolina
✓ Oddelek za družbene dejavnosti
Cesta Notranjskega odreda 2

1386 Stari trg pri Ložu

Zadeva: **Predlog za razglasitev kulturnega spomenika Domačije Iga vas 28 (EŠD 29259) za kulturni spomenik lokalnega pomena**

Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Ljubljana, vam v prilogi pošilja na osnovi 11. 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), (Uradni list RS št. 16/2008) Predlog za razglasitev za kulturni spomenik in že pripravljen Osnutek Odloka o razglasitvi v sprejem na občinskem svetu.

Lep pozdrav!

Pripravila:

Damjana Pediček Terseglav
univ. dipl. etnologinja
konservatorska svetovalka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog

V vednost: Ministrstvo za kulturo, Indok

Tržaška 4, p.p. 398, SI-1001 Ljubljana
telefon: +386 (0)1 241 07 00, telefaks: +386 (0)1 425 61 12
e-pošta: tajnistvo.oeljubljana@zvks.si
- 32 - <http://www.zvks.si>

Registracija: 1/32177/00, Matična številka: 1423215
Standardna klasifikacija dejavnosti/sifra podrazreda: 91.030
ID za DDV: 45991413
Transakcijski račun: 01100-6030381005

Predlog za razglasitev za kulturni spomenik lokalnega pomena

Datum: 15.11.2010

I. IDENTIFIKACIJA ENOTE

EŠD: 29259

Ime enote: Iga vas – Domačija Iga vas 28

II. VARSTVENE SKUPINE

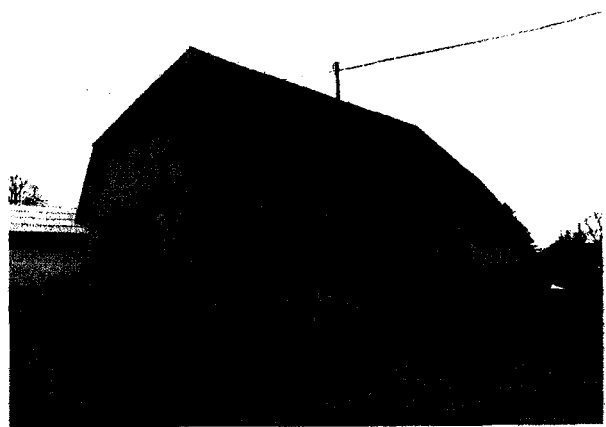
Etnološki, zgodovinski in arhitekturni spomenik

III. UTEMELJITEV RAZGLASITVE ZA KULTURNI SPOMENIK LOKALNEGA POMENA

Domačijo pri Antonovih v naselju Iga vas sestavljajo pritlična stanovanjska hiša peterostranega t.i. notranjskega tlorisa z nadstropno kaščo pod skupnim slemenom, delno zidan hlev s senikom – oboje iz začetka 19. stoletja in leseno gospodarsko poslopje, zgrajeno za klavnico leta 1914. Vsi objekti na domačiji so ohranili izjemne arhitekturne značilnosti notranjske regije in z njimi povezano pričevalnost o nekdanjem načinu življenja notranjskega kmeta.

Domačija iz severne strani

Stanovanjska hiša iz jugovzhodne strani

IV. LOKACIJA ENOTE IN PODATKI O LASTNIKIH

IV.1. spomenik

a) Seznam parcel območja spomenika:

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	lastnik
k.o. Iga vas	*35	cela	
k.o. Iga vas	*36	cela	
k.o. Iga vas	1388	cela	

V. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

1. Zahteve glede varovanja spomenika, to je njegovega rednega vzdrževanja, obnove in uporabe:

Za trajno ohranitev vrednosti kulturnega spomenika so bistvenega pomena *redna vzdrževalna dela*, ki pomenijo izvedbo manjših popravil in del na zunanosti ali notranosti objektov, kot so prepleskanje, popravilo vrat, oken, zamenjava podov, kritine, zamenjava stavbnega pohištva: vsi postopki se načeloma izvedejo z enakimi gradivi (kamen, les, opeka), postopki in oblikami.

Enako velja za neposredno nepozidano okolico spomenika.

Mogoči so *obnovitveni posegi* v obsegu investicijskih vzdrževalnih del, ki pomenijo izvedbo popravil, gradbenih, inštalacijskih in obrtniških del, s katerimi se ne posega v konstrukcijo objektov in tudi ne spreminja njegove celovitosti ter značaja stavbnega sestava, gradiv, predvsem glede stavbne zmogljivosti, velikosti, namembnosti in zunanjega videza, kakor tudi ne v neposredno okolico spomenika.

Za njihovo izvedbo mora lastnik /investitor pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje na podlagi ZVKD-1 (28. čl. – 30. čl.)

Uporaba naj bo uresničena s prvotno – bivalno in kmetijsko namembnostjo.

2. Zahteve glede posegov:

Možni so posegi:

- Postavitev regionalno značilnega skednja na nekdanji lokaciji.

3. Ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in za primer oboroženega spopada:

- priprava ocene protipotresne in poplavne ogroženosti,
- izdelava arhitekturnih izmer stavb.

4. Omejitve pravnega prometa:

Občina, ki je spomenik razglasila, ima predkupno pravico na spomeniku lokalnega pomena.

Lastnik kulturnega spomenika mora o nameravani prodaji in o pogojih prodaje pisno obvestiti predkupnega upravičenca. Pristojni organ pokrajine ali občine v 30 dneh sporoči lastniku, ali bo občina izkoristila predkupno pravico.

5. Zahteve glede raziskovanja, proučevanja in dokumentiranja:

Lastnik oziroma posestnik spomenika mora pooblaščenim osebam ZVKDS dopustiti dokumentiranje in raziskovanje spomenika.

Lastnik oziroma posestnik ima pravico do odškodnine za škodo, povzročeno z navedenimi aktivnostmi.

6. Zahteve glede dostopnosti spomenika za javnost, zlasti časovne okvire:

Spomenik mora biti v sorazmerju z zmožnostmi lastnika dostopen javnosti na podlagi predhodne najave.

Z namenom izboljšanja dostopa javnosti naj spomenik označi,¹ kadar to ni v nasprotju s koristmi varstva in drugimi javnimi koristmi. Označevanje se opravi tudi kot oblika varstva za primer oboroženih spopadov na podlagi mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija.

¹ Pravilnik o označevanju spomenikov je še v pripravi.

OBRAZLOŽITEV

Iga vas je večja obcestna vas na neznatni vzpetini v južnem delu Loške doline ob cesti Stari trg Babno polje. V njenem severovzhodnem delu stoji ob cesti Antonova ali Igovska domačija. Sestavljajo jo stanovanjska hiša, hlev in leseno gospodarsko poslopje. Nekdaj je v okviru domačije stal tudi skedenj, ki je danes podrt.

V franciscejskem katastru iz leta 1824 sta že vrisana stanovanjska hiša in hlev, kar potrjuje tudi ohranjena letnica na, ne dolgo tega v požaru uničenem ostrešju hleva – 1836. Stavbna zasnova *stanovanjske hiše* je morda še starejša, saj sta pod skupnim slemenom združena morda nekoč samostojno stoječa *nadstropna kašča* in bivalni del, ki ju povezuje precej visoka in obokana kamnita veža. Tlorisna zasnova, ki je za notranjsko dokaj značilna - peterostrana, s poševnim vhodom, je precej preprosta: osrednji del sestoji iz velike prostorne obokane veže, od koder je na eno stran prehod v kmečko hišo, naravnost v kuhinjo, ki je povezana s kletnim delom kašče (danes kopalnica) in na drugo stran po lesenih stopnicah v obokano kaščo. Vhod v klet je iz zunanosti. Leta 1914, ko se je k hiši priženil novi gospodar Franc Zigmund, so bile izvedene nekatere hišne predelave – predvsem kamniti hišni portal z letnico 1914 in inicialami F.Z. Takrat so postavili tudi leseno poslopje na dvorišču, ki je služilo za *klavnico*, v kateri so še danes ohranjeni klavniški žigi in nekaj tesarski detajlov. Gre za preprosto leseno poslopje, stoječe na kamnitem obodu, opaženo z lesenimi deskami in pokrito z opečno dvokapno streho.

Hlev ima kamnito pritličje in po požaru rekonstruirano leseno ostrešje z dvokapno streho.

Vsi objekti na domačiji so ohranili izjemne arhitekturne značilnosti notranjske regije in z njimi povezano pričevalnost o nekdanjem načinu življenja notranjskega kmeta.

Odgovorna konservatorka:

Damjana Pediček Terseglav

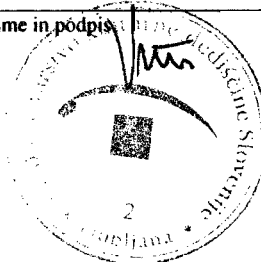
ime in podpis

Damjana Terseglav

Vodja območne enote:

Boris Vičič

ime in podpis

Na podlagi 11., 12., 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), (Uradni list RS, št.16/2008) in 12. člena statuta Občine Loška dolina ter na predlog Zavoda za varstvo kulturne dediščine – območne enote Ljubljana je Občinski svet občine Loška dolina na redni seji dne.....sprejel

(Osnutek)
ODLOK
o razglasitvi
Domačije Iga vas 28 (EŠD 29259)
za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Z namenom, da se ohranijo etnološke, kulturne in arhitekturne vrednote ter se zagotovi nadaljnji obstoj, se za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi etnološkega in arhitekturnega spomenika razglasi enoto kulturne dediščine:

Iga vas – Domačija Iga vas 28 (EŠD 29259)

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik lokalnega pomena:

Domačijo pri Antonovih v naselju Iga vas sestavljajo pritlična stanovanjska hiša peterostranega t.i. notranjskega tlorisa z nadstropno kaščo pod skupnim slemenom, delno zidan hlev s senikom – oboje iz začetka 19. stoletja in leseno gospodarsko poslopje, zgrajeno za klavnico leta 1914. Vsi objekti na domačiji so ohranili izjemne arhitekturne značilnosti notranjske regije in z njimi povezano pričevalnost o nekdanjem načinu življenja notranjskega kmeta.

3. člen

Spomenik obsega parcele: *35, *36, 1388, k.o. Iga vas

Meje spomenika so vrisane na digitalni katastrski načrt v merilu 1:2880 in na temeljni topografski načrt v merilu 1:5000.

Izvirnika načrtov z zarisom varovanega območja, ki sta sestavni del tega odloka, hrani Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

Zahteve glede varovanja spomenika, to je njegovega rednega vzdrževanja, obnove in uporabe:

Za trajno ohranitev vrednosti kulturnega spomenika so bistvenega pomena *redna vzdrževalna dela*, ki pomenijo izvedbo manjših popravil in del na zunanosti ali notranosti objektov, kot so prepleskanje, popravilo vrat, oken, zamenjava podov, kritine, zamenjava stavbnega pohištva: vsi postopki se načeloma izvedejo z enakimi gradivi (kamen, les, opeka), postopki in oblikami. Enako velja za neposredno nepozidano okolico spomenika.

Mogoči so *obnovitveni posegi* v obsegu investicijskih vzdrževalnih del, ki pomenijo izvedbo popravil, gradbenih, inštalacijskih in obrtniških del, s katerimi se ne posega v konstrukcijo objektov in tudi ne spreminja njegove celovitosti ter značaja stavbnega sestava, gradiv, predvsem glede stavbne zmogljivosti, velikosti, namembnosti in zunanjega videza, kakor tudi ne v neposredno okolico spomenika.

Za njihovo izvedbo mora lastnik /investitor pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje na podlagi ZVKD-1 (28. čl. – 30. čl.)

Uporaba naj bo uresničena s prvotno – bivalno in kmetijsko namembnostjo.

5. člen

Zahteve glede posegov:

Možni so posegi:

- Postavitev regionalno značilnega skednja na nekdanji lokaciji.

6. člen

Ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in za primer oboroženega spopada:

- priprava ocene protipotresne in poplavne ogroženosti,
- izdelava arhitekturnih izmer stavb.

7. člen

Omejitve pravnega prometa:

Občina, ki je spomenik razglasila, ima predkupno pravico na spomeniku lokalnega pomena.

Lastnik kulturnega spomenika mora o nameravani prodaji in o pogojih prodaje pisno obvestiti predkupnega upravičenca. Pristojni organ pokrajine ali občine v 30 dneh sporoči lastniku, ali bo občina izkoristila predkupno pravico.

8. člen

Zahteve glede raziskovanja, proučevanja in dokumentiranja:

Lastnik oziroma posestnik spomenika mora pooblaščenim osebam ZVKDS dopustiti dokumentiranje in raziskovanje spomenika.

Lastnik oziroma posestnik ima pravico do odškodnine za škodo, povzročeno z navedenimi aktivnostmi.

9. člen

Zahteve glede dostopnost spomenika za javnost, zlasti časovne okvire:

Spomenik mora biti v sorazmerju z zmožnostmi lastnika dostopen javnosti na podlagi predhodne najave.

Z namenom izboljšanja dostopa javnosti naj spomenik označi,¹ kadar to ni v nasprotju s koristmi varstva in drugimi javnimi koristmi. Označevanje se opravi tudi kot oblika varstva za primer oboroženih spopadov na podlagi mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija.

10. člen

Na podlagi tretjega odstavka 13. člena ZVKD-1 pristojni organ na parcelah iz prvega odstavka 3. člena tega odloka v zemljiški knjigi po uradni dolžnosti zaznamuje status kulturnega spomenika.

11. člen

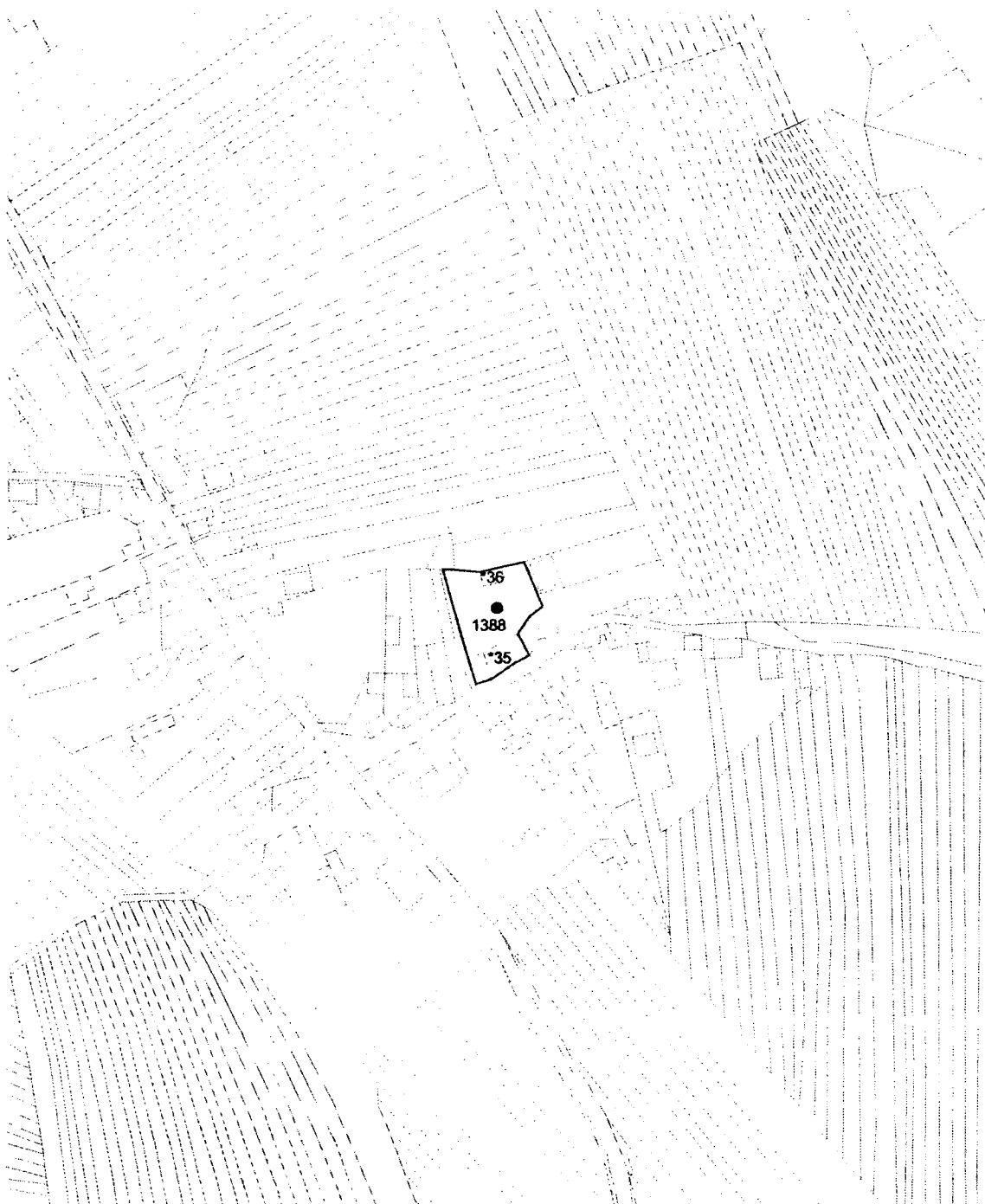
Za kršitev določb tega odloka veljajo kazenske določbe od 125. do 127. člena ZVKD-1. Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja inšpektorat pristojen za kulturo.

12. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

¹ Pravilnik o označevanju spomenikov je še v pripravi.

Datum izrisa : 19.11.2010

EŠD 29259

□ meja kulturnega spomenika

K.O. IGA VAS

Vir podatkov:

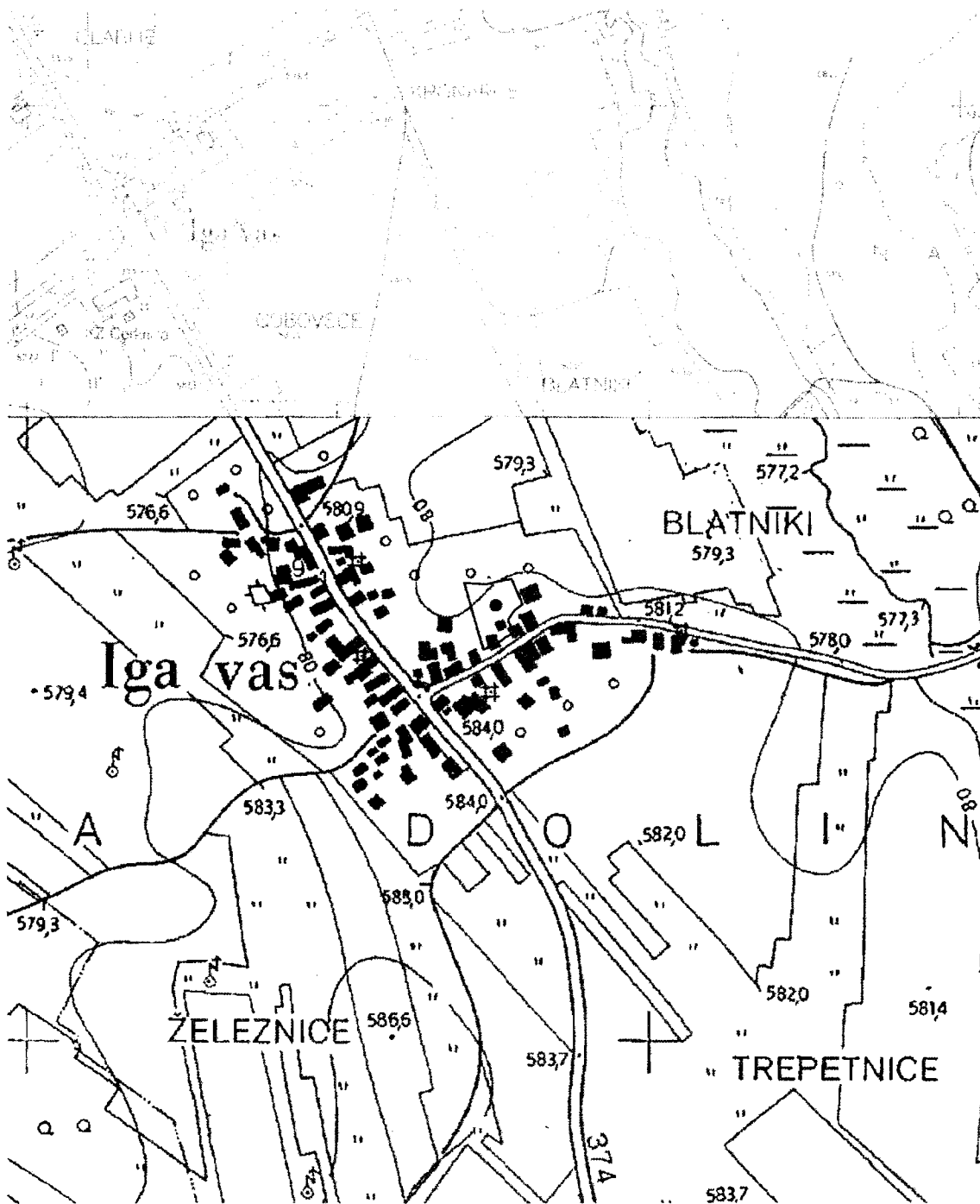
- Strokovne podlage za razglasitev domačije Iga vas 28 v Igi vasi za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Digitalni katastrski načrt, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:2880

Datum izrisa : 19.11.2010

EŠD 29259

meja kulturnega spomenika

TTN5 SODRAŽICA 33

Vir podatkov:

- Strokovne podlage za razglasitev domačije Iga vas 28 v Igi vasi za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Temeljni topografski načrt 1: 5000, 1: 10 000, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:5000